

Kawża C-11/07

Hans Eckelkamp et

vs

Belgische Staat

(talba għal deċiżjoni preliminari mressqa mill-Hof van beroep te Gent)

“Moviment liberu tal-kapital — Artikoli 56 KE u 58 KE — Taxxa tas-suqessjoni — Leġiżlazzjoni nazzjonali dwar il-kalkolu tat-taxxa fuq it-trasferiment tal-proprjetà immobbli li ma tippermettix it-tnaqqis, mill-valur ta' proprjetà immobbli, ta' dejn iggarantit b'ipoteka fuq din il-proprjetà min'abba li, fil-mument tal-mewt tagħha, il-persuna li nfetxet is-suqessjoni tagħha kienet residenti fi Stat Membru ieor — Restrizzjoni — Ġustifikazzjoni — Assenza”

Sommarju tas-sentenza

1. *Domandi preliminari — Ġurisdizzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja — Limiti — Ġurisdizzjoni tal-qorti nazzjonali*

(Artikolu 234 KE)

2. *Domandi preliminari — Ġurisdizzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja — Limiti — Domandi manifestament irrilevanti u domandi ipotetiċi magħmula f'kuntest li jeskludi risposta utli*

(Artikolu 234 KE)

3. *Moviment liberu tal-kapital — Restrizzjonijiet — Taxxa tas-suqessjoni*

(Artikoli 56 KE u 58 KE)

1. Fil-kuntest ta' proċedura ta't l-Artikolu 234 KE, ibba'ata fuq separazzjoni 'ara tal-funzjonijiet bejn il-qorti nazzjonali u l-Qorti tal-Ġustizzja, kull evalwazzjoni tal-fatti tal-kawża taqa' ta't il-ġurisdizzjoni tal-qorti nazzjonali. Il-Qorti tal-Ġustizzja għalhekk tista' tiddeċiedi biss fuq l-interpretazzjoni jew il-validità ta' test Komunitarju abba'i tal-fatti li jkunu indikati lilha mill-qorti nazzjonali. Hija biss il-qorti nazzjonali li quddiemha tressqet il-kawża u li għandha tassumi r-responsabbiltà għall-eventwali deċiżjoni ġudizzjarja, li għandha tevalwa, fid-dawl ta'-'irkustanzi partikolari tal-kawża, kemm il-'tie'a ta' deċiżjoni preliminari sabiex tkun f'pożizzjoni li tagħti s-sentenza tagħha, kif ukoll ir-rilevanza tad-domandi li hija tressaq quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja. Għaldaqstant, sa fejn id-domandi magħmula jirrigwardaw l-interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju, il-Qorti tal-Ġustizzja hija, b'ala prin'ipju, marbuta li tiddeċiedi.

(ara l-punti 27 u 52)

2. Fil-kuntest ta' proċedura ta't l-Artikolu 234 KE, ir-rifjut li tingħata deċiżjoni dwar domanda preliminari magħmula minn qorti nazzjonali huwa possibbli biss meta jidher b'mod manifest li l-interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju mitluba ma jkollha ebda rabta mar-realtà jew mas-suqett tal-kontroversja fil-kawża prinċipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew inkella meta l-Qorti tal-Ġustizzja ma jkollhiex l-elementi ta' fatt jew ta' dritt meħtieġa sabiex tagħti risposti utli għad-domandi li jkunu sarulha.

(ara l-punt 28)

3. Id-dispożizzjonijiet ikkunsidrati flimkien tal-Artikoli 56 KE u 58 KE għandhom jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu leġiżlazzjoni nazzjonali, dwar il-kalkolu tat-taxxa tas-suqessjoni u tat-taxxa fuq it-trasferiment dovuti fir-rigward ta' proprjetà immobbli li tinsab fi Stat Membru, li ma tippredix il-possibbiltà li jitnaqqas id-dejn marbut ma' din il-proprjetà immobbli meta l-persuna li nfetħet is-suqessjoni tagħha ma kinitx, fil-mument tal-mewt tagħha, residenti f'dan l-Istat iċda fi Stat Membru ieor, filwaqt li dan it-tnaqqis ikun previst meta din il-persuna kienet, f'dan l-istess mument, residenti fl-Istat fejn tinsab il-proprjetà immobbli li hija s-suqett tas-suqessjoni.

Fil-fatt, sa fejn skont din il-leġiżlazzjoni t-tnaqqis ta' qertu dejn marbut mal-proprjetà immobbli kkonfermata jiddependi mill-post ta' residenza, fil-mument tal-mewt tagħha, tal-persuna li nfetħet is-suqessjoni tagħha, il-piż fiskali ikbar li għalihija għaldaqstant suqetta s-suqessjoni ta' persuni mhux residenti jikkostitwixxi restrizzjoni għall-moviment liberu tal-kapital.

Din id-differenza fit-trattament ma tistax tkun ġustifikata bir-raġuni li din tikkonferma sitwazzjonijiet li mhumieix oġettivament paragunabbli. Sa fejn leġiżlazzjoni nazzjonali tqiegħed fuq l-istess livell, għall-finijiet tat-tassazzjoni ta' proprjetà immobbli akkwistata b'wirt u li tinsab fl-Istat Membru kkonfermat, l-eredi ta' persuna li, fil-mument tal-mewt tagħha, kellha l-istatus ta' residenti u dawk ta' persuna li, f'dan l-istess mument, kellha l-istatus ta' persuna mhux residenti, din l-istess leġiżlazzjoni ma tistax, mingħajr ma toloq diskriminazzjoni, tittratta lil dawn l-eredi b'mod differenti, fil-kuntest tal-istess tassazzjoni, fir-rigward tat-tnaqqis tad-dejn marbut ma' din il-proprjetà immobbli. Billi jittratta b'mod identiku, qief fir-rigward tat-tnaqqis tad-dejn, is-suqessjonijiet ta' dawn i-qew? kategoriji ta' persuni għall-finijiet tat-taxxa tas-suqessjoni, il-leġiżlatur nazzjonali fil-fatt aqetta li bejn dawn tal-aqar, fid-dawl tal-modalitajiet u tal-kundizzjonijiet ta' din it-tassazzjoni, ma teqisti ebda differenza oġettiva fis-sitwazzjoni li tista' tiġi ġustifika differenza fit-trattament.

Barra minn hekk, l-Istat Membru li fih tinsab il-proprjetà immobbli li tkun is-suqett tas-suqessjoni ma jistax, sabiex jiġi ġustifika restrizzjoni għall-moviment liberu tal-kapital li tirriqulta mil-leġiżlazzjoni tiegħu, jinvoka l-eqistenza ta' possibbiltà, indipendenti mir-rieda tiegħu, li jingħata kreditu fiskali minn Stat Membru ieor, b'qall-Istat Membru fejn il-persuna li nfetħet is-suqessjoni tagħha kienet residenti fil-mument tal-mewt tagħha, li jista' jikkompensa, kompletament jew parzjalment, il-preġudizzju marrab mill-eredi ta' din tal-aqar minqabba li fl-Istat Membru fejn tinsab il-proprjetà immobbli mogħtija b'wirt, meta jsir il-kalkolu tat-taxxa fuq it-trasferiment, ma jitnaqqasx id-dejn marbut ma' din il-proprjetà immobbli.

(ara l-punti 46, 60, 63, 68, 71 u d-dispożittiv)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla)

11 ta' Settembru 2008 (*)

“Moviment liberu tal-kapital – Artikoli 56 KE u 58 KE – Taxxa tas-su??essjoni – Le?i?lazzjoni nazzjonali dwar il-kalkolu tat-taxxa fuq it-trasferiment tal-proprjetà immobbli li ma tippermettix it-tnaqqis, mill-valur ta' proprjetà immobbli, ta' dejn iggarantit b'ipoteka fuq din il-proprjetà min?abba li, fil-mument tal-mewt tag?ha, il-persuna li nfet?et is-su??essjoni tag?ha kienet residenti fi Stat Membru ie?or – Restrizzjoni – ?ustifikazzjoni – Assenza”

Fil-kaw?a C?11/07,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 234 KE, imressqa mill-Hof van beroep te Gent (il-Bel?ju), permezz ta' de?i?joni tal-11 ta' Jannar 2007, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit-18 ta' Jannar 2007, fil-pro?edura

Hans Eckelkamp,

Natalie Eckelkamp,

Monica Eckelkamp,

Saskia Eckelkamp,

Thomas Eckelkamp,

Jessica Eckelkamp,

Joris Eckelkamp

vs

Belgische Staat,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn A. Rosas, President tal-Awla, J. N. Cunha Rodrigues, J. Klu?ka, A. Ó Caoimh (Relatur) u A. Arabadjiev, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Mazák,

Re?istratur: B. Fülöp, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tat-13 ta' Di?embru 2007,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al H. Eckelkamp, N. Eckelkamp, M. Eckelkamp, S. Eckelkamp, T. Eckelkamp, J. Eckelkamp u J. Eckelkamp, minn B. Coopman u M. Van Daele, advocaten,

– g?all-Gvern Bel?jan, minn L. Van den Broeck, b?ala a?ent, assistita minn A. Haelterman, advocaat,

– għall-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn R. Lyal, A. Weimar u R. Troosters, b'ala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ippreżentati fis-seduta tat-13 ta' Marzu 2008, tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 12 KE, 17 KE, 18 KE, 56 KE u 58 KE.

2 Din it-talba għet ippreżentata fil-kuntest ta' kawża bejn l-eredi ta' Ġittadina Ġermaniża, H. Eckelkamp, li mietet fil-Ġermanja, u l-FOD Financiën, Administratie van de BTW, registratie en domeinen (Dipartiment pubbliku tal-Finanzi, Amministrazzjoni tat-taxxa fuq il-valur miżjud, tarreżistrazzjoni u tal-proprjetà) dwar ir-rifjut minn dan tal-aħħar li, fil-kalkolu tat-taxxa fuq it-trasferiment dovuta fuq proprjetà immobbli li H. Eckelkamp kellha fil-Belġju, inaqqas id-dejn marbut ma' din il-proprjetà minnabba li ma kinitx residenti fit-territorju Belġjan fil-mument tal-mewt tagħha.

Il-kuntest ġuridiku

Il-leġiżlazzjoni Komunitarja

3 Skont l-Artikolu 1 tad-Direttiva tal-Kunsill 88/361/KEE, tal-24 ta' Ġunju 1988, għall-implementazzjoni tal-Artikolu 67 tat-Trattat [li sar l-Artikolu 67 tat-Trattat KE (imqassar mit-Trattat ta' Amsterdam)] (ĠU L 178, p. 5):

“1. Mingħajr preżudizzju għad-dispożizzjonijiet segwenti, l-Istati Membri għandhom jabolixxu restrizzjonijiet fuq il-movimenti ta' kapital li jsew bejn persuni residenti fi Stati Membri. Biex jiffaġilitaw l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva, movimenti ta' kapital għandhom jkunu kklassifikati skond in-Nomenklatura fl-Anness I.

2. Trasferimenti fir-rigward ta' movimenti ta' kapital għandhom isiru fuq il-kondizzjonijiet ta' l-istess rata ta' kambju b'al dawk li jirregolaw pagamenti relatanti għal transazzjonijiet kurrenti.”

4 Fost il-movimenti ta' kapital elenkati fl-Anness I tad-Direttiva 88/361 huma inklużi, ta't it- Titolu XI, il-“Movimenti ta' kapital personali”, li jinkludu l-wirt u l-legati.

Il-leġiżlazzjoni nazzjonali

5 Fil-Belġju, id-diversi reġjuni għandhom il-kompetenza sabiex jistabbilixxu r-rata tat-taxxa, l-ammont taxxabbli, l-eżenzjonijiet u t-tnaqqis fejn tidol it-taxxa tas-suqessjoni.

6 L-Artikolu 1 tal-Kodiċi tat-taxxi tas-suqessjoni tar-Reġjun Fjamming (iktar il quddiem il- “Kodiċi”) jipprovdi:

“Bil-preżenti qed jiġu stabbiliti t-taxxi li għajin:

(1) taxxa tas-suqessjoni fuq il-valur, wara li jitnaqqas id-dejn, tal-intier tal-patrimonju miżbur ta' persuna li tkun toqgħod fir-Renju tal-Belġju;

(2) taxxa fuq it-trasferiment tal-proprjetà *causa mortis* fuq il-valur tal-proprjetà immobbli li tkun tinsab fil-Belġju u li tkun tappartjeni għall-patrimonju miżbur ta' persuna li ma tkunx toqgħod fir-Renju tal-Belġju.

Persuna għandha titqies li toqgħod fir-Renju tal-Belġju jekk, fil-mument tal-mewt tagħha, din tkun domiżljata fir-Renju tal-Belġju jew jekk l-assi tagħha jkunu bbażati hemm.”

7 Ta't l-Artikolu 15 tal-Kodiċi, it-taxxa tas-suqessjoni titallas, wara li jitnaqqas id-dejn, fuq il-proprjetà kollha, tkun fejn tkun tinsab, li tappartjeni lill-mejjet jew lill-persuna li tkun nieqsa.

8 L-Artikolu 18 tal-Kodiċi, dwar persuni li mhumieq residenti, jipprovdi li qej:

“Taxxa fuq it-trasferiment ta' proprjetà *causa mortis* għandha titallas fuq il-proprjetà immobbli kollha li tkun tinsab fil-Belġju u li tappartjeni lill-mejjet jew lill-persuna li tkun nieqsa mingħajr ma jitqies id-dejn u l-passiv tal-patrimonju.”

9 Ta't l-Artikolu 29 tal-Kodiċi, sabieq dejn ji' aqet bala passiv, huwa meqie li jkun għadu jeqisti fil-jum tal-mewt u dan jista' ji' ppruvat bi kwalunkwe forma ta' prova ammissibbli fir-rigward ta' att li jagħti kreditu u joqloq dejn.

10 L-Artikolu 40 tal-Kodiċi jipprovdi li l-perijodu li fih dikjarazzjoni tal-beni għandha ti' ppreentata huwa ta' qames xhur mid-data tal-mewt, meta l-mewt isseq fir-Renju tal-Belġju, u ta' sitt xhur mid-data tal-mewt meta l-mewt isseq f'pajji' ieor fl-Ewropa.

11 Ta't l-Artikolu 41 tal-Kodiċi:

“Il-perijodu li fih dikjarazzjoni tal-beni għandha ti' ppreentata jista' ji' esti' mid-Direttur ġenerali tar-Reġistrazzjoni u l-Proprjetà Pubblika.

Dikjarazzjoni ppreentata fil-perijodu previst mil-li' jew esti' mid-Direttur ġenerali tista' ti' rrettifikata kemm-il darba dan il-perijodu ma jkunx skada, sakemm il-partijiet interessati ma jkunux espressament irrinunzjaw għal dan id-dritt f'dikjarazzjoni debitament ippreentata skont l-eqenzi legali.”

12 Fl-Artikolu 48(1) tal-Kodiċi jinsabu tabelli li juru r-rati li japplikaw għat-taxxa tas-suqessjoni u għat-taxxa fuq it-trasferiment ta' proprjetà *causa mortis*. Ir-raba' subparagrafu tal-Artikolu 48(2) jipprovdi dan li qej:

“Id-djun u l-ispejje tal-funeral għandhom jitnaqqsu bala prijorità mill-proprjetà mobbli u l-assi msemmija fl-Artikolu 60a, sakemm il-persuni li jagħmlu d-dikjarazzjoni ma jippruvawx li dejn sar speqifikament bil-għan li ti' akkwistata jew ippreervata proprjetà immobbli.”

13 Ma teqisti ebda konvenzjoni bilaterali bejn ir-Renju tal-Belġju u r-Repubblika Federali tal-ġermanja dwar qelsien minn taxxa doppja fejn tidol it-taxxa tas-suqessjoni.

Il-kawza prinqipali u d-domanda preliminari

14 Ir-rikorrenti fil-kawza prinqipali huma l-eredi ta' H. Eckelkamp, li mietet f'Düsseldorf (il-ġermanja) fit-30 ta' Diqembru 2003.

15 Fit-13 ta' Diqembru 2002, H. Eckelkamp iffirmat dokument fejn irrikonoxxiet li hija kellha dejn fil-konfront ta' wieed mir-rikorrenti fil-kawza prinqipali, is-Sur H. Eckelkamp. B'att notarili tal-5 ta' qunu 2003, hija tat mandat lil dan tal-aqar sabieq ti' rreġistrata ipoteka fuq proprjetà immobbli li

tinsab f'Knokke-Heist (il-Belġju), b'ala garanzija g'all-?las lura ta' dan id-dejn.

16 Fid-29 ta' ?unju 2004, fit-terminu legali ta' sitt xhur mid-data tal-mewt ta' H. Eckelkamp, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ppre?entaw dikjarazzjoni tal-beni fil-Belġju fejn, ta?t l-attiv, ?iet indikata din il-proprjetà b'valur ta' EUR 200 000. Ta?t il-passiv, id-dikjarazzjoni wriet "nihil".

17 Mill-osservazzjonijiet tar-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali u minn dawk tal-Gvern Belġjan jirri?ulta li, qabel ma ?iet ippre?entata din id-dikjarazzjoni, kien hemm skambju ta' ittri elettronici bejn wie?ed minn dawn ir-rikorrenti u l-awtorità nazzjonali kompetenti fil-qasam fiskali. F'dawn l-ittri, din l-awtorità tal-a??ar indikat li, skont id-dispo?izzjonijiet rilevanti tal-le?i?lazzjoni Fjamminga, it-taxxa fuq it-trasferiment *causa mortis* hija dovuta fuq il-beni kollha tal-mejjet li jkunu jinsabu fil-Belġju fil-mument tal-mewt tieg?u, u dan ming?ajr ma jitnaqqas id-dejn. Peress li H. Eckelkamp ma kinitx residenti fil-Belġju fil-mument tal-mewt tag?ha, id-dejn tag?ha ma setax jittie?ed inkunsiderazzjoni g'all-finijiet tal-kalkolu tat-taxxa fuq it-trasferiment.

18 It-taxxa fuq it-trasferiment *causa mortis* inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ?iet ikkalkulata fuq il-ba?i tad-dikjarazzjoni ppre?entata fid-29 ta' ?unju 2004.

19 Wara li ?allsu din it-taxxa, ?las li, skont l-osservazzjonijiet tag?hom, kien "bla ?sara g?ad-drittijiet kollha tag?hom", ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ressqu, fil-31 ta' Di?embru 2004, quddiem ir-Rechtbank van eerste aanleg te Brugge (Qorti tal-ewwel istanza ta' Bruges), rikors kontradittorju inti? sabiex it-taxxa m?allsa tkun is-su??ett ta' kalkolu ?did u, b'mod partikolari, sabiex id-dejn ta' H. Eckelkamp jittie?ed ukoll inkunsiderazzjoni g'all-finijiet ta' dan il-kalkolu.

20 Dik il-qorti ?a?det dan ir-rikors fit-30 ta' Mejju 2005 min?abba li, fid-data ta' meta tressaq, it-terminu previst mill-Kodi?i sabiex jittie?du inkunsiderazzjoni elementi ?odda fil-ba?i tal-kalkolu tat-taxxa tas-su??essjoni jew tat-taxxa fuq it-trasferiment dovuti kien skada.

21 Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali appellaw minn din id-de?i?joni quddiem il-qorti tar-rinviju filwaqt li sostnew li d-dispo?izzjonijiet tal-Kodi?i dwar il-kalkolu tat-taxxa fuq it-trasferiment *causa mortis* imorru kontra d-dritt Komunitarju. Huma jqisu li dawn id-dispo?izzjonijiet jikkostitwixxu diskriminazzjoni indiretta bba?ata fuq i?-?ittadinanza u ostakolu g'all-moviment liberu tal-kapital.

22 Quddiem il-qorti tar-rinviju, il-Belgische Staat invoka l-iskadenza tat-terminu previst mill-Kodi?i g?at-te?id inkunsiderazzjoni ta' elementi ?odda fil-ba?i tal-kalkolu tat-taxxa fuq it-trasferiment u sostna li, fi kwalunkwe ka?, ma kienx ?ie pprovat li d-dejn inkwistjoni kien g?adu je?isti fid-data tal-mewt ta' H. Eckelkamp. Peress li l-persuna kkon?ernata ma kinitx residenti fil-Belġju fil-mument tal-mewt tag?ha, l-ammont taxxabli ta?t it-taxxa fuq it-trasferiment ma setax ikun is-su??ett ta' tnaqqis ta' xi passiv. L-Artikolu 58 KE ma jippre?udikax id-dritt tal-Istati Membri li japplikaw id-dispo?izzjonijiet rilevanti tal-le?i?lazzjoni fiskali tag?hom.

23 Skont il-qorti tar-rinviju, minn att privat tat-13 ta' Novembru 2002 u minn att notarili tal-5 ta' ?unju 2003 jirri?ulta b'mod ?ar li H. Eckelkamp kienet da?let f'dejn ta' EUR 220 000.

24 Peress li kkunsidra li l-kontroversja fil-kaw?a prin?ipali tqajjem kwistjonijiet ta' interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju, il-Hof van beroep te Gent idde?ieda li jissospendi l-pro?edimenti quddiemu u li jag?mel id-domanda preliminari segwenti lill-Qorti tal-?ustizzja:

"L-Artikolu 12 KE, moqri flimkien mal-Artikoli 17 KE u 18 KE, u l-Artikolu 56 KE, moqri flimkien mal-Artikolu [58] KE, jipprekludu regoli nazzjonali ta' Stat Membru li permezz tag?hom, fil-kuntest tal-akkwist b'wirt ta' proprjetà immobbli li tkun tinsab fi Stat Membru (l-Istat fejn tkun tinsab il-proprjetà), dan l-Istat Membru jimponi taxxa fuq il-valur tal-proprjetà immobbli li tkun tinsab f'dan l-Istat, li fir-rigward tag?ha dan l-Istat jippermetti tnaqqis li jikkorrispondi g'all-valur tal-passiv fuq din

il-proprjetà immobbli (b?al dejn iggarantit bid-dritt mog?ti lil kreditur li jirre?istra ipoteka fuq din il-proprjetà immobbli) jekk it-testatur, fil-mument tal-mewt tieg?u, kien residenti fl-Istat fejn tkun tinsab il-proprjetà, i?da mhux jekk it-testatur, fil-mument tal-mewt tieg?u, kien qed jg?ix fi Stat Membru differenti (l-Istat tar-residenza)?”

Fuq l-ammissibbiltà tat-talba g?al de?i?joni preliminari

25 Il-Gvern Bel?jan iqis li t-talba g?al de?i?joni preliminari hija inammissibbli. Huwa jsostni, minn na?a, li, min?abba n-natura tardiva tal-introduzzjoni tal-azzjoni inti?a sabiex ti?i kkalkulata mill-?did it-taxxa fuq it-trasferiment inkwistjoni, il-qorti tar-rinviju ma tistax, fi kwalunkwe ka?, tilqa' t-talba tar-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali. It-terminu li huma kellhom, skont ir-regoli tal-pro?edura Bel?jani, sabiex jibdlu l-informazzjoni li fuq il-ba?i tag?ha ?iet ikkalkulata t-taxxa fuq it-trasferiment di?à ilu diversi xhur li skada. G?aldaqstant, risposta g?ad-domanda mag?mula mhux biss mhijiex me?tie?a i?da tkun manifestament irrelevanti g?all-finijiet tad-de?i?joni li g?andha tag?ti l-qorti tar-rinviju.

26 Min-na?a l-o?ra, huwa jqis li, fl-istadju li fih tinsab il-pro?edura fil-kaw?a prin?ipali, id-domanda mag?mula hija purament ipotetika. F'dan l-istadju, il-qorti tar-rinviju g?adha ma tat ebda risposta g?all-kwistjonijiet de?i?ivi sabiex tinstab soluzzjoni g?all-kontroversja fil-kaw?a prin?ipali dwar, b'mod partikolari, il-kwistjoni jekk kinitx te?isti, bejn id-dejn u l-proprjetà immobbli kkon?ernata, rabta ta' natura li twassal g?all-e?istenza ta' pi? fuq din il-proprjetà. F'dan ir-rigward, il-Gvern Bel?jan enfasizza, matul is-seduta, li, f'din il-kaw?a, ma te?istix ipoteka fuq din il-proprjetà immobbli li tinsab fil-Bel?ju i?da sempli?ement mandat sabiex ti?i rre?istrata ipoteka mog?ti minn H. Eckelkamp lil ?uha qabel il-mewt tag?ha. Skont dan il-gvern, sa fejn mandat sabiex ti?i rre?istrata ipoteka huwa biss dritt mog?ti lil persuna terza g?all-finijiet tal-eventwali re?istrazzjoni ta' ipoteka fuq kwalunkwe proprjetà immobbli u sa fejn tali re?istrazzjoni ma tkunx saret, ma jkun je?isti ebda pi? fuq l-imsemmija proprjetà immobbli, fis-sens tal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja. Id-domanda mag?mula hija, g?alhekk, ta' natura ipotetika.

27 F'dan ir-rigward g?andu ji?i mfakkar li, fil-kuntest ta' pro?edura ta?t l-Artikolu 234 KE, ibba?ata fuq separazzjoni ?ara tal-funzjonijiet bejn il-qorti nazzjonali u l-Qorti tal-?ustizzja, kull evalwazzjoni tal-fatti tal-kaw?a taqa' ta?t il-?urisdizzjoni tal-qorti nazzjonali. Bl-istess mod hija biss il-qorti nazzjonali, li quddiemha tressqet il-kaw?a u li g?andha tassumi r-responsabbiltà tal-eventwali de?i?joni ?udizzjarja, li g?andha tevalwa, fid-dawl ta?-?irkustanzi partikolari tal-kaw?a, kemm il-?tie?a ta' de?i?joni preliminari sabiex tkun f'po?izzjoni li tag?ti s-sentenza tag?ha, kif ukoll ir-rilevanza tad-domandi li hija tressaq quddiem il-Qorti tal-?ustizzja. G?aldaqstant, sa fejn id-domandi mag?mula jirrigwardaw l-interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju, il-Qorti tal-?ustizzja hija, b?ala prin?ipju, marbuta li tidde?iedi (sentenzi tat-12 ta' April 2005, Keller, C-145/03, ?abra p. I-2529, punt 33, u tat-18 ta' Lulju 2007, Lucchini, C-119/05, ?abra p. I-6199, punt 43).

28 Ir-rifjut li ting?ata de?i?joni dwar domanda preliminari mag?mula minn qorti nazzjonali huwa possibbli biss meta jidher b'mod manifest li l-interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju mitluba ma jkollha ebda rabta mar-realtà jew mas-su??ett tal-kontroversja fil-kaw?a prin?ipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew inkella meta l-Qorti tal-?ustizzja ma jkollhiex l-elementi ta' fatt jew ta' dritt me?tie?a sabiex tag?ti risposti utli g?ad-domandi li jkunu sarulha (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-13 ta' Marzu 2001, PreussenElektra, C-379/98, ?abra p. I-2099, punt 39; tat-22 ta' Jannar 2002, Canal Satélite Digital, C-390/99, ?abra p. I-607, punt 19, u Lucchini, i??itata iktar'il fuq, punt 44).

29 G?andu ji?i rrilevat li dan mhuwiex il-ka? fil-kaw?a pre?enti.

30 Fil-fatt, il-Qorti tal-?ustizzja hija mitluba tippre?i?a jekk il-qorti nazzjonali humiex marbuta, ta?t id-dritt Komunitarju, iwarbu l-applikazzjoni ta' ?erti dispo?izzjonijiet tal-Kodi?i dwar il-kalkolu

tat-taxxa fuq it-trasferiment *causa mortis* li r-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali jqisu li jikkostitwixxu ostakolu g?all-moviment liberu tal-kapital. G?aldaqstant, jidher li d-domanda mag?mula hija marbuta mas-su??ett tal-kontroversja fil-kaw?a prin?ipali, kif iddefinita mill-qorti tar-rinviju, u li r-risposta g?al din id-domanda tista' tkun utli g?al dik il-qorti sabiex tkun tista' tidde?iedi jekk id-dispo?izzjonijiet tal-imsemmi kodi?i humiex konformi mad-dritt Komunitarju.

31 Huwa minnu li l-Gvern Bel?jan jikkontesta, minn na?a, il-pre?enza, bejn id-dejn ta' H. Eckelkamp fil-konfront ta' ?uha u l-proprjetà immobbli li hija s-su??ett tas-su??essjoni, ta' rabta ta' natura li tirri?ulta fl-e?istenza ta' pi? fuq din il-proprjetà u li huwa jenfasizza, min-na?a l-o?ra, li t-termini previsti mid-dispo?izzjonijiet rilevanti tad-dritt Bel?jan li jippermettu ?-?ieda ta' elementi ?odda fil-ba?i tal-kalkolu tat-taxxa fuq it-trasferiment dovuta kienu skadew fid-data ta' meta tressaq ir-rikors fil-kaw?a prin?ipali.

32 Madankollu, g?andu ji?i mfakkar, minn na?a, li l-qorti tar-rinviju biss hija kompetenti sabiex tikkonstata u tevalwa l-fatti tal-kaw?a li jkollha quddiemha kif ukoll sabiex tinterpreta u tapplika d-dritt nazzjonali (ara s-sentenza tal-4 ta' Mejju 1999, Sürül, C-262/96, ?abra p. l-2685, punt 95). Hija dik il-qorti u mhux il-Qorti tal-?ustizzja li g?andha tiddetermina l-portata u l-effett, fid-dritt Bel?jan, ta' mandat g?ar-re?istrazzjoni ta' ipoteka kif ukoll il-konsegwenzi ta' tali mandat fir-rigward ta' proprjetà immobbli mog?tija b'wirt u li tinsab fil-Bel?ju.

33 Barra minn hekk, mill-pro?ess mibg?ut lill-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li, l-ewwel nett, in-nuqqas ta' indikazzjoni tad-dejn inkwistjoni fid-dikjarazzjoni ppre?entata mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali kien ibba?at fuq id-dispo?izzjonijiet tal-Kodi?i li ma jipprevedux l-inklu?joni ta' tali dejn meta l-persuna li tag?ha tkun infet?et is-su??essjoni ma kinitx residenti fil-Bel?ju fil-mument tal-mewt tag?ha – dispo?izzjonijiet li wasslu lill-qorti tar-rinviju sabiex tag?mel domanda preliminari dwar l-interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju. It-tieni nett, qabel ma ?iet ippre?entata d-dikjarazzjoni tal-beni inkwistjoni, l-awtoritajiet kompetenti kienu informaw lir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali li d-dejn ta' H. Eckelkamp ma setax jittie?ed inkunsiderazzjoni g?all-finijiet tal-kalkolu tat-taxxa fuq it-trasferiment *causa mortis* peress li hija ma kinitx residenti fil-Bel?ju fid-data tal-mewt tag?ha. It-tielet nett, kif jirri?ulta mill-punt 19 ta' din is-sentenza, l-imsemmija dikjarazzjoni jidher li kienet ippre?entata mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali bla ?sara g?ad-drittijiet kollha tag?hom.

34 Min-na?a l-o?ra, g?andu ji?i mfakkar li r-rinviju preliminari huwa bba?at fuq djalogu bejn qorti u o?ra u li l-ftu? ta' dan id-djalogu jiddependi kompletament fuq l-evalwazzjoni li tag?mel il-qorti nazzjonali tar-rilevanza u tal-?tie?a ta' dan ir-rinviju (ara s-sentenza tat-12 ta' Frar 2008, Kempter, C-2/06, ?abra p. l-411, punt 42). G?alkemm huwa minnu li l-qorti tar-rinviju kkonstatat li d-dikjarazzjoni mag?mula mill-eredi saret definitiva fid-data tal-iskadenza tat-terminu legali g?all-pre?entazzjoni ta' tali dikjarazzjonijiet, xorta jibqa' l-fatt li d-domanda mag?mula tippermetti li ji?u identifikati l-elementi ta' interpretazzjoni tad-dritt Komunitarji kkunsidrati mill-qorti tar-rinviju b?ala li jistg?u ji?u applikati b'mod utli sabiex tinstab soluzzjoni, skont dan id-dritt, g?all-kaw?a quddiemha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-16 ta' Settembru 1982, Vlaeminck, 132/81, ?abra p. 2953, punti 13 u 14).

35 Minn dan isegwi li din it-talba g?al de?i?joni preliminari g?andha ti?i kkunsidrata b?ala ammissibbli.

Fuq id-domanda preliminari

36 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju qieg?da essenzjalment tistaqsi jekk id-dispo?izzjonijiet tal-Artikoli 12 KE, 17 KE u 18 KE, minn na?a, u dawk tal-Artikoli 56 KE u 58 KE, min-na?a l-o?ra, g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni ta' Stat Membru, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, dwar il-kalkolu tat-taxxa fuq it-trasferiment u tat-taxxa tas-su??essjoni dovuti fir-rigward ta' proprjetà immobbli li tinsab f'dan l-Istat Membru, li ma tipprevedix

il-possibbiltà li jitnaqqas dejn marbut ma' din il-proprjetà immobbli meta l-persuna li tinfeta? is-su??essjoni tag?ha, fil-mument tal-mewt tag?ha, ma kinitx residenti fl-Istat fejn tinsab din il-proprjetà immobbli i?da fi Stat Membru ie?or, filwaqt li dan it-tnaqqis huwa previst meta l-persuna kkon?ernata, fil-mument tal-mewt tag?ha, kienet residenti fl-Istat fejn tinsab l-imsemmija proprjetà immobbli.

37 L-Artikolu 56(1) KE jipprojbixxi b'mod ?enerali r-restrizzjonijiet fuq il-moviment tal-kapital bejn l-Istati Membri (sentenza tas-6 ta' Di?embru 2007, *Federconsumatori et*, C-463/04 u C-464/04, ?abra p. I-10419, punt 19 u l-?urisprudenza ??itata).

38 Fin-nuqqas ta' definizzjoni, fit-Trattat KE, tal-kun?ett ta' "moviment tal-kapital" fis-sens tal-Artikolu 56(1) KE, il-Qorti tal-?ustizzja pre?edentement irrikonoxxiet valur indikattiv lin-nomenklatura annessa mad-Direttiva 88/361, minkejja li din kienet ?iet adottata fuq il-ba?i tal-Artikoli 69 u 70(1) tat-Trattat KEE (li saru l-Artikoli 69 u 70(1) tat-Trattat KE, im?assra bit-Trattat ta' Amsterdam), u dan min?abba li, skont l-introduzzjoni tag?ha, il-lista inklu?a fiha mhijiex ta' natura e?awrjenti (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-23 ta' Frar 2006, *van Hilten-van der Heijden*, C-513/03, ?abra p. I-1957, punt 39; tat-3 ta' Ottubru 2006, *Fidium Finanz*, C-452/04, ?abra p. I-9521, punt 41; *Federconsumatori et*, i??itata iktar'il fuq, punt 20, u tas-17 ta' Jannar 2008, *Jäger*, C-256/06, ?abra p. I-123, punt 24).

39 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja, filwaqt li fakkret b'mod partikolari li s-su??essjonijiet, li jikkonsistu fi trasferiment lil persuna jew lil diversi persuni tal-patrimonju li jit?alla minn persuna mejta jew, fi kliem ie?or, fi trasferiment lill-eredi tal-proprjetà f'diversi beni, drittijiet, etc. li jiffurmaw dan il-patrimonju, jaqg?u ta?t it-Titolu XI tal-Anness I tad-Direttiva 88/361, intitolat "Movimenti ta' kapital personali", idde?idiet li s-su??essjonijiet jikkostitwixxu movimenti ta' kapital fis-sens tal-Artikolu 56 KE, ?lief f'dawk il-ka?ijiet fejn l-elementi kostitwenti tag?hom ikunu limitati g?al Stat Membru wie?ed biss (ara s-sentenzi tal-11 ta' Di?embru 2003, *Barbier*, C-364/01, ?abra p. I-15013, punt 58; *van Hilten-van der Heijden*, i??itata iktar'il fuq, punt 42, u *Jäger*, i??itata iktar'il fuq, punt 25).

40 Sitwazzjoni fejn persuna residenti fil-?ermanja fil-mument tal-mewt tag?ha t?alli b'wirt lil persuni o?ra residenti fil-?ermanja u fl-Olanda proprjetà immobbli li tinsab fil-Bel?ju u li hija s-su??ett ta' kalkolu tat-taxxa fuq it-trasferiment fil-Bel?ju b'ebda mod ma tikkostitwixxi sitwazzjoni purament interna.

41 G?aldaqstant, is-su??essjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tikkostitwixxi moviment tal-kapital fis-sens tal-Artikolu 56(1) KE.

42 G?andu ji?i e?aminat l-ewwel nett jekk, kif isostnu r-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali u l-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, tikkostitwixxi restrizzjoni g?all-moviment tal-kapital.

43 F'dan ir-rigward g?andu ji?i mfakkar li dispo?izzjonijiet nazzjonali li jiddeterminaw il-valur ta' proprjetà immobbli g?all-finijiet tal-kalkolu tal-ammont tat-taxxa dovuta fil-ka? ta' akkwist b'wirt jistg?u mhux biss ikunu ta' natura li jiskora??ixxu x-xiri ta' proprjetà immobbli fl-Istat Membru kkon?ernat, i?da jista' jkollhom l-effett ukoll li jnaqqsu l-valur tas-su??essjoni ta' resident ta' Stat Membru li ma jkunx dak fejn tinsab l-imsemmija proprjetà (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi ??itati iktar'il fuq *Barbier*, punt 62, u *Jäger*, punt 30).

44 Fejn jid?lu s-su??essjonijiet, il-?urisprudenza kkonfermat li l-mi?uri pprojbiti mill-Artikolu 56(1) KE, b?ala mi?uri li jikkostitwixxu restrizzjonijiet g?all-moviment tal-kapital, jinkludu dawk li g?andhom l-effett li jnaqqsu l-valur tas-su??essjoni ta' resident ta' Stat li ma jkunx l-Istat Membru fejn tinsab il-proprjetà kkon?ernata u li jintaxxa s-su??essjoni ta' din il-proprjetà (sentenzi ??itati

iktar'il fuq van Hilten van der Heijden, punt 44, u Jäger, punt 31).

45 F'din il-kaw?a, id-dispo?izzjonijiet nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, sa fejn iwasslu biex su??essjoni li tinkludi proprjetà immobbli li tinsab fit-territorju tar-Renju tal-Bel?ju tkun su??etta g?al taxxa fuq it-trasferiment iktar g?olja mit-taxxa tas-su??essjoni li kienet tkun dovuta li kieku l-persuna li nfet?et is-su??essjoni tag?ha kienet, fil-mument tal-mewt tag?ha, residenti f'dan l-Istat Membru, g?andhom l-effett li jillimitaw il-moviment tal-kapital billi jnaqqsu l-valur ta' su??essjoni li tinkludi tali proprjetà.

46 Fil-fatt, sa fejn skont din il-le?i?lazzjoni t-tnaqqis ta' ?ertu dejn marbut mal-proprjetà immobbli kkon?ernata jiddependi mill-post ta' residenza, fil-mument tal-mewt tag?ha, tal-persuna li nfet?et is-su??essjoni tag?ha, il-pi? fiskali ikbar li g?alijh hija g?aldaqstant su??etta s-su??essjoni ta' persuni mhux residenti jikkostitwixxi restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-kapital.

47 Din il-konklu?joni ma tistax tidda??al inkwistjoni bl-argument tal-Gvern Bel?jan li l-Kodi?i ma jikkostitwixxix restrizzjoni sa fejn te?isti differenza o??ettiva bejn is-sitwazzjoni ta' residenti u dik ta' persuni mhux residenti meta ji?u kkalkulati t-taxxa tas-su??essjoni u t-taxxa fuq it-trasferiment peress li huwa biss l-Istat Membru fejn kienet tirrisjedi l-persuna li nfet?et is-su??essjoni tag?ha li, lo?ikament, ikun f'po?izzjoni li jie?u inkunsiderazzjoni, fil-kalkolu tat-taxxa tas-su??essjoni, l-elementi kollha tas-su??essjoni, komposti minn assi u passiv, proprjetà mobbli u immobbli. Fil-fatt, dawn i?-?irkustanzi huma irrilevanti fid-dawl tal-kriterji li jo?or?u mill-?urisprudenza ??itata fil-punti 43 u 44 ta' din is-sentenza (ara wkoll, f'dan is-sens, is-sentenza Jäger, i??itata iktar'il fuq, punt 34).

48 Madankollu, il-Gvern Bel?jan isostni li l-kaw?a prin?ipali, b'differenza minn dik li wasslet g?as-sentenza Barbier, i??itata iktar'il fuq, hija kkaratterizzata minn assenza ta' obbligu ming?ajr ebda kundizzjoni li jing?ata t-titolu legali tal-proprjetà immobbli inkwistjoni, kif ukoll minn assenza kemm ta' trasferiment pre?edenti tat-titolu ekonomiku ta' din il-proprjetà u kif ukoll ta' pi? fuq din tal-a??ar, peress li l-mandat biex ti?i rre?istrata ipoteka invokat mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali b'ebda mod ma jikkostitwixxi dejn marbut mal-imsemmija proprjetà immobbli fis-sens ta' din is-sentenza.

49 G?andu ji?i mfakkar li, fil-kaw?a li wasslet g?as-sentenza Barbier, i??itata iktar'il fuq, id-domanda mag?mula kienet tikkon?erna l-kalkolu tal-ammont tat-taxxa dovuta fil-ka? ta' akkwist b'wirt ta' proprjetà immobbli li tinsab fi Stat Membru u t-te?id inkunsiderazzjoni, fl-istima tal-valur ta' din il-proprjetà, tal-obbligu ming?ajr ebda kundizzjoni li kellu d-detentur tad-dritt reali li jg?addi dan id-dritt lil persuna terza li kellha t-titolu ekonomiku tal-imsemmija proprjetà. Dan id-dejn kien g?alhekk direttament marbut mal-proprjetà immobbli li kienet is-su??ett tas-su??essjoni.

50 Bl-istess mod, fil-kuntest tal-Artikoli 49 KE u 50 KE, il-Qorti tal-?ustizzja di?à osservat li le?i?lazzjoni nazzjonali li tirrifjuta lill-persuni mhux residenti, fejn tid?ol tassazzjoni, it-tnaqqis tal-ispejje? professjonali li jkunu marbuta direttament mal-attività li ??enerat id-d?ul taxxabbli fl-Istat Membru kkon?ernat, filwaqt li, g?all-kuntrarju, tag?ti dan it-tnaqqis lir-residenti, aktarx ta?dem prin?ipalment g?ad-detriment ta?-?ittadini ta' Stati Membri o?ra u hija kuntrarja g?all-imsemmija artikoli (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-12 ta' ?unju 2003, Gerritse, C-234/01, ?abra p. I-5933, punti 27 u 28).

51 Matul is-seduta quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, kemm ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali u kemm il-Kummissjoni sostnew li, bis-sa??a tal-mandat g?ar-re?istrazzjoni ta' ipoteka inkwistjoni, kienet te?isti rabta suffi?jenti bejn il-proprjetà immobbli akkwistata b'wirt u d-dejn ikkon?ernat. Il-Kummissjoni ammettiet, madankollu, li, peress li l-mandat g?ar-re?istrazzjoni ta' ipoteka ma jinkombix il-proprjetà immobbli kkon?ernata, li tinsab fil-Bel?ju, i?da jista' eventwalment jinkombi proprjetà immobbli o?ra, ir-rabta bejn id-dejn u l-imsemmija proprjetà immobbli tista' tidda??al inkwistjoni.

52 Madankollu, skont il-formulazzjoni tad-domanda mag?mula mill-qorti tar-rinviju, id-dejn iggarantit b'mandat g?ar-re?istrazzjoni ta' ipoteka fir-rigward ta' proprjetà immobbli jikkostitwixxi pi? fuq din tal-a??ar. Fil-kuntest ta' pro?edura ta?t l-Artikolu 234 KE, il-Qorti tal-?ustizzja tista' tidde?iedi biss fuq l-interpretazzjoni jew il-validità ta' test Komunitarju abba?i tal-fatti li jkunu indikati lilha mill-qorti nazzjonali (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-16 ta' Lulju 1998, Dumon u Froment, C-235/95, ?abra p. I-4531, punt 25).

53 Kif jirri?ulta mill-punt 32 ta' din is-sentenza, hija l-qorti tar-rinviju u mhux il-Qorti tal-?ustizzja li g?andha tivverifika n-natura u l-effett, ta?t id-dritt Bel?jan, ta' mandat g?ar-re?istrazzjoni ta' ipoteka b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali u li g?andha tiddetermina jekk fir-realtà te?istix rabta diretta bejn id-dejn invokat u l-proprjetà immobbli li hija s-su??ett tal-kalkolu tat-taxxa fuq it-trasferiment inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

54 Fi kwalunkwe ka?, g?andu ji?i osservat li l-fatt li t-tnaqqis tad-dejn li jinkombi proprjetà immobbli huwa su??ett g?all-kundizzjoni li l-persuna li nfet?et is-su??essjoni tag?ha kienet, fil-mument tal-mewt tag?ha, residenti fl-Istat Membru fejn tinsab din il-proprjetà immobbli, jikkostitwixxi restrizzjoni g?all-moviment libertu ta' kapital ipprojbita, b?ala regola ?enerali, mill-Artikolu 56(1) KE.

55 It-tieni nett, g?andu ji?i e?aminat jekk ir-restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-kapital kif ikkonstatata tistax ti?i ??ustifikata fid-dawl tad-dispo?izzjonijiet tat-Trattat.

56 F'dan ir-rigward g?andu ji?i mfakkar li, skont l-Artikolu 58(1)(a) KE, “[i]d-disposizzjonijiet tal-Artikolu 56 m'g?andhomx jippre?udikaw id-dritt tal-Istati Membri [...] li japplikaw id-disposizzjonijiet rilevanti tal-li?i fiskali tag?hom li jag?mlu distinzjoni bejn persuni li j?allsu t-taxxa li mhumix fl-istess sitwazzjoni rigward il-post ta' residenza tag?hom jew rigward il-post fejn il-kapital tag?hom ikun investit”.

57 Din id-dispo?izzjoni tal-Artikolu 58 KE, sa fejn tidderoga mill-prin?ipju fundamentali tal-moviment liberu tal-kapital, g?andha ting?ata interpretazzjoni stretta. G?aldaqstant, din id-dispo?izzjoni ma tistax ti?i interpretata fis-sens li kull le?i?lazzjoni fiskali li tag?mel distinzjoni bejn il-persuni taxxabbli skont il-post fejn ikunu residenti jew skont l-Istat Membru fejn jinvestu l-kapital tag?hom hija awtomatikament kompatibbli mat-Trattat (ara s-sentenza Jäger, i??itata iktar'il fuq, punt 40).

58 Fil-fatt, id-deroga prevista fl-Artikolu 58(1)(a) KE hija stess limitata bl-Artikolu 58(3) KE li jipprevedi li d-dispo?izzjonijiet nazzjonali msemmija fl-Artikolu 58(1) “m'g?andhomx jikkostitwixxu mezz ta' diskriminazzjoni arbitrarja jew restrizzjoni mo?bija fuq il-moviment liberu tal-kapital u ?lasijiet kif definit fl-Artikolu 56” (ara s-sentenzi tas-6 ta' ?unju 2000, Verkooijen, C-35/98, ?abra p. I-4071, punt 44; tas-7 ta' Settembru 2004, Manninen, C-319/02, ?abra p. I-7477, punt 28, u Jäger, i??itata iktar'il fuq, punt 41). Barra minn hekk, sabiex tkun ?ustifikata, id-differenza fit-trattament stabbilita fil-qasam tat-taxxa tas-su??essjoni u tat-taxxa fuq it-trasferiment dovuti fir-rigward ta' proprjetà immobbli li tinsab fit-territorju tar-Renju tal-Bel?ju bejn il-persuna li, fil-mument tal-mewt tag?ha, kienet residenti f'dan l-Istat Membru u dik li, f'dak l-istess mument, kienet residenti fi Stat

Membru ie?or m'g?andhiex tmur lil hinn minn dak li huwa me?tie? sabiex jintla?aq l-g?an tal-le?i?lazzjoni inkwistjoni.

59 G?alhekk g?andha ssir distinzjoni bejn it-trattamenti inugwali permessi ta?t l-Artikolu 58(1)(a) KE u d-diskriminazzjonijiet arbitrarij pprojbiti ta?t l-Artikolu 58(3) KE. Issa, mill-?urisprudenza jirri?ulta li, sabiex le?i?lazzjoni fiskali nazzjonali b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali li, g?all-finijiet tal-kalkolu tat-taxxa tas-su??essjoni, tag?mel distinzjoni fejn jid?ol it-tnaqqis tad-dejn fuq proprjetà immobbli li tinsab fl-Istat Membru kkon?ernat skont jekk il-persuna li nfet?et is-su??essjoni tag?ha kinitx residenti, fil-mument tal-mewt tag?ha, f'dan l-Istat Membru jew fi Stat Membru ie?or, tkun tista' ti?i kkunsidrata b?ala kompatibbli mad-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-moviment liberu tal-kapital, huwa me?tie? li d-differenza fit-trattament tikkon?erna sitwazzjonijiet li mhumix o??ettivament paragunabbli jew tkun i??ustifikata min?abba ra?uni imperattiva ta' interess ?enerali (ara s-sentenzi ??itati iktar'il fuq, Verkooijen, punt 43; Manninen, punt 29, u Jäger, punt 43).

60 F'dan ir-rigward, fl-ewwel lok, g?andu ji?i kkonstatat li, kuntrarjament g?al dak li jsostni l-Gvern Bel?jan u mfakkar fil-punt 47 ta' din is-sentenza, din id-differenza fit-trattament ma tistax tkun ?ustifikata bir-ra?uni li din tikkon?erna sitwazzjonijiet li mhumix o??ettivament paragunabbli.

61 Fil-fatt, bla ?sara g?all-verifiki li g?andha tag?mel il-qorti tar-rinviju dwar in-natura u l-effett ta' mandat g?ar-re?istrazzjoni ta' ipoteka u dwar il-kwistjoni jekk il-mandat inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jinkombix il-proprjetà immobbli li hija s-su??ett tas-su??essjoni, kif jidher li jirri?ulta mill-pro?ess, il-kalkolu tat-taxxa tas-su??essjoni u tat-taxxa fuq it-trasferiment huwa, b'applikazzjoni ta' din il-le?i?lazzjoni, direttament marbut mal-valur ta' din il-proprjetà. F'dan il-ka?, o??ettivament ma tista' te?isti ebda differenza fis-sitwazzjoni ta' natura li ti??ustifika trattament fiskali inugwali fir-rigward tal-livell tat-taxxa tas-su??essjoni u tat-taxxa fuq it-trasferiment dovuti fir-rigward, rispettivament, ta' proprjetà immobbli li tinsab fil-Bel?ju u li tappartjeni lil persuna residenti f'dan l-Istat Membru fil-mument tal-mewt tag?ha u ta' proprjetà immobbli li tappartjeni lil persuna residenti fi Stat Membru ie?or f'dan l-istess mument. G?aldaqstant, is-sitwazzjoni tal-eredi ta' H. Eckelkamp hija paragunabbli ma' dik ta' kull eredi ie?or li s-su??essjoni tieg?u tinkludi proprjetà immobbli li tinsab fil-Bel?ju u mog?tija b'wirt minn persuna residenti f'dan l-istess Stat fil-mument tal-mewt tag?ha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Jäger, i??itata iktar'il fuq, punt 44).

62 Kif sostnew ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, il-le?i?lazzjoni Bel?jana tikkunsidra, b?ala regola ?enerali, kemm l-eredi ta' persuni residenti u kemm dawk ta' persuni mhux residenti fil-mument tal-mewt tag?hom, b?ala persuni taxxabbli g?all-finijiet tal-impo?izzjoni tat-taxxa tas-su??essjoni u/jew tat-taxxa fuq it-trasferiment fir-rigward tal-proprjetà immobbli li tinsab fil-Bel?ju. Huwa biss meta jsir it-tnaqqis tad-dejn tas-su??essjoni ta' persuni mhux residenti li jkun hemm trattament differenti bejn dawn tal-a??ar u r-residenti.

63 Sa fejn le?i?lazzjoni nazzjonali tqieg?ed fuq l-istess livell, g?all-finijiet tat-tassazzjoni ta' proprjetà immobbli akkwistata b'wirt u li tinsab fl-Istat Membru kkon?ernat, l-eredi ta' persuna li, fil-mument tal-mewt tag?ha, kellha l-istatus ta' residenti u dawk ta' persuna li, f'dan l-istess mument, kellha l-istatus ta' persuna mhux residenti, din l-istess le?i?lazzjoni ma tistax, ming?ajr ma to?loq diskriminazzjoni, tittratta lil dawn l-eredi b'mod differenti, fil-kuntest tal-istess tassazzjoni, fir-rigward tat-tnaqqis tad-dejn marbut ma' din il-proprjetà immobbli. Billi jittratta b'mod identiku, ?lief fir-rigward tat-tnaqqis tad-dejn, is-su??essjonijiet ta' dawn i?-?ew? kategoriji ta' persuni g?all-finijiet tat-taxxa tas-su??essjoni, il-le?i?latur nazzjonali fil-fatt a??etta li bejn dawn tal-a??ar, fid-dawl tal-modalitajiet u tal-kundizzjonijiet ta' din it-tassazzjoni, ma te?isti ebda differenza o??ettiva fis-sitwazzjoni li tista' ti??ustifika differenza fit-trattament (ara, b?ala analo?ija, fil-kuntest tad-dritt ta' stabbiliment, is-sentenzi tat-28 ta' Jannar 1986, Il-Kummissjoni vs Franza, 270/83, ?abra p. 273, punt 20, u tal-14 ta' Di?embru 2006, Denkavit International u Denkavit France, C-170/05,

¶abra p. I-11949, punt 35; fil-kuntest tal-moviment liberu tal-kapital u tat-taxxa tas-su¶essjoni, is-sentenza tal-istess jum, Arens-Sikken, C-43/07, ¶abra I-0000, punt 57).

64 L-a¶¶ar nett, g¶andu ji¶i mist¶arre¶ jekk ir-restrizzjoni g¶all-moviment tal-kapital li tirri¶ulta minn le¶i¶lazzjoni b¶al dik inkwistjoni fil-kaw¶a prin¶ipali tistax tkun o¶¶ettivament ¶ustifikata min¶abba ra¶uni imperattiva ta¶ interess ¶enerali.

65 Il-Gvern Bel¶jan isostni li, skont il-le¶i¶lazzjoni ¶ermani¶a applikabbli g¶all-patrimonju tad-*de cujus*, id-dejn li tieg¶u r-rikorrenti qed jitolbu t-tnaqqis fil-Bel¶ju huwa s-su¶¶ett, fil-prattika, ta¶ tnaqqis doppju, ¶a¶a din li, skont il-¶urisprudenza tal-Qorti tal-¶ustizzja (sentenza tat-13 ta¶ Di¶embru 2005, Marks & Spencer, C-446/03, ¶abra p. I-10837) g¶andha ti¶i evitata.

66 F'dan ir-rigward g¶andu l-ewwel nett ji¶i mfakkar li l-Qorti tal-¶ustizzja osservat, fil-kuntest tal-¶urisprudenza tag¶ha dwar il-moviment liberu tal-kapital u dwar it-taxxa tas-su¶essjoni, li ¶ittadin ma jistax ji¶i m¶a¶¶ad mill-possibbiltà li jinvoka d-dispo¶izzjonijiet tat-Trattat min¶abba li jibbenefika minn vanta¶¶i fiskali mog¶tija mil-le¶i¶lazzjoni fis-se¶¶ fi Stat Membru ie¶or li ma jkunx dak fejn ikun residenti (sentenza Barbier, i¶¶itata iktar¶il fuq, punt 71).

67 It-tieni nett, kif ¶ie mfakkar fil-punt 13 ta¶ din is-sentenza, ma te¶isti ebda konvenzjoni bilaterali bejn ir-Renju tal-Bel¶ju u r-Repubblika Federali tal-¶ermanja dwar ¶elsien minn taxxa doppja fejn tid¶ol it-taxxa tas-su¶essjoni.

68 L-Istat Membru li fih tinsab il-proprjetà immobbli li tkun is-su¶¶ett tas-su¶essjoni ma jistax, sabiex ji¶¶ustifika restrizzjoni g¶all-moviment liberu tal-kapital li tirri¶ulta mil-le¶i¶lazzjoni tieg¶u, jinvoka l-e¶istenza ta¶ possibbiltà, indipendenti mir-rieda tieg¶u, li jing¶ata kreditu fiskali minn Stat Membru ie¶or, b¶all-Istat Membru fejn il-persuna li nfet¶et is-su¶essjoni tag¶ha kienet residenti fil-mument tal-mewt tag¶ha, li jista¶ jikkumpensa, kompletament jew parzjalment, il-pre¶udizzju m¶arrab mill-eredi ta¶ din tal-a¶¶ar min¶abba li fl-Istat Membru fejn tinsab il-proprjetà immobbli mog¶tija b¶wirt, meta jsir il-kalkolu tat-taxxa fuq it-trasferiment, ma jitnaqqasx id-dejn marbut ma¶ din il-proprjetà immobbli (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Arens-Sikken, i¶¶itata iktar¶il fuq, punt 65).

69 Fil-fatt, Stat Membru ma jistax jinvoka l-e¶istenza ta¶ benefi¶¶ju mog¶ti b¶mod unilaterali minn Stat Membru, f'dan il-ka¶ l-Istat Membru fejn kienet residenti l-persuna kkon¶ernata fil-mument tal-mewt tag¶ha, sabiex jevita l-obbligi tieg¶u ta¶t it-Trattat, b¶mod partikolari dawk li jo¶or¶u mid-dispo¶izzjonijiet tat-Trattat dwar il-moviment liberu tal-kapital (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-8 ta¶ Novembru 2007, Amurta, C-379/05, ¶abra p. I-9569, punt 78).

70 Fl-a¶¶ar nett, mill-pro¶ess mibg¶ut lill-Qorti tal-¶ustizzja jerri¶ulta li, fil-kalkolu tat-taxxa fuq it-trasferiment, il-le¶i¶lazzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kaw¶a prin¶ipali teskludi b¶mod ¶ar u sempli¶i t-tnaqqis tad-dejn marbut mal-proprjetà immobbli mog¶tija b¶wirt meta l-persuna kkon¶ernata ma kinitx residenti, fil-mument tal-mewt tag¶ha, fl-Istat fejn tinsab il-proprjetà li tkun is-su¶¶ett tas-su¶essjoni ming¶ajr ma jittie¶du inkunsiderazzjoni t-trattament tal-imsemmi dejn u, b¶mod partikolari, in-nuqqas ta¶ kreditu fiskali fi Stat Membru ie¶or, b¶all-Istat Membru fejn kienet residenti l-persuna mejta.

71 G¶aldaqstant, g¶ad-domanda preliminari mag¶mula g¶andha ting¶ata r-risposta li d-dispo¶izzjonijiet ikkunsidrati flimkien tal-Artikoli 56 KE u 58 KE g¶andhom ji¶u interpretati fis-sens li jipprekludu le¶i¶lazzjoni nazzjonali, b¶al dik inkwistjoni fil-kaw¶a prin¶ipali, dwar il-kalkolu tat-taxxa tas-su¶essjoni u tat-taxxa fuq it-trasferiment dovuti fir-rigward ta¶ proprjetà immobbli li tinsab fi Stat Membru, li ma tipprevedix il-possibbiltà li jitnaqqas id-dejn marbut ma¶ din il-proprjetà immobbli meta l-persuna li nfet¶et is-su¶essjoni tag¶ha ma kinitx, fil-mument tal-mewt tag¶ha, residenti f'dan l-Istat i¶da fi Stat Membru ie¶or, filwaqt li dan it-tnaqqis ikun previst meta din il-persuna kienet, f'dan l-istess mument, residenti fl-Istat fejn tinsab il-proprjetà immobbli li hija s-

su??ett tas-su??essjoni.

72 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, mhuwiex me?tie? li ting?ata risposta g?ad-domandad preliminari sa fejn tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 12 KE, 17 KE u 18 KE.

Fuq l-ispejje?

73 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tidde?iedi:

Id-dispo?izzjonijiet ikkunsidrati flimkien tal-Artikoli 56 KE u 58 KE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, dwar il-kalkolu tat-taxxa tas-su??essjoni u tat-taxxa fuq it-trasferiment dovuti fir-rigward ta' proprjetà immobbli li tinsab fi Stat Membru, li ma tipprevedix il-possibbiltà li jitnaqqas id-dejn marbut ma' din il-proprjetà immobbli meta l-persuna li nfet?et is-su??essjoni tag?ha ma kinitx, fil-mument tal-mewt tag?ha, residenti f'dan l-Istat i?da fi Stat Membru ie?or, filwaqt li dan it-tnaqqis ikun previst meta din il-persuna kienet, f'dan l-istess mument, residenti fl-Istat fejn tinsab il-proprjetà immobbli li hija s-su??ett tas-su??essjoni.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Olandi?.